

C.H.A.N.G.E.R.S. - 2.0

Οικολογικός Γραμματισμός - Εισαγωγή

<https://changers2.eu/>

Co-funded by
the European Union

Δικαιώματα Χρήσης

Όλοι οι εκπαιδευτικοί πόροι του έργου διανέμονται με την ακόλουθη διεθνή άδεια χρήσης: Attribution-NonCommercialShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.en>

Η εν λόγω άδεια παρέχει το δικαίωμα της ανάμειξης, της τροποποίησης και της αξιοποίησης του έργου μας, με την προϋπόθεση της μη εμπορικής χρήσης αυτού και της συμμόρφωσης των νέων δημιουργιών με τους όρους της άδειας. Το σύνολο των εκπαιδευτικών πόρων του έργου μπορεί να αναπαραχθεί και να επαναχρησιμοποιηθεί, τόσο σε έντυπη όσο και σε ψηφιακή μορφή, με τη χρήση του ακόλουθου λογότυπου:

Δήλωση γνησιότητας

Το παρόν προϊόν περιέχει πρωτότυπο αδημοσίευτο έργο, εκτός εάν ρητώς υποδεικνύεται το αντίθετο. Η αναγνώριση ήδη δημοσιευμένου υλικού και άλλων έργων έχει γίνει με την κατάλληλη χρήση αναφορών, παραθέσεων ή και των δύο.

Ενότητα 1 – Οικολογικός Γραμματισμός

Σχέδιο Μαθήματος 1 - Διαγενεακή ευθύνη

Σκοπός: Αναστοχασμός πάνω στις προσωπικές αξίες, αναγνώριση και εξήγηση της υποκειμενικότητας και ρευστότητας των αξιών (πολιτισμικός σχετικισμός), ενώ παράλληλα επιδιώκεται η κριτική αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο αυτές συμβαδίζουν με τις αξίες της βιωσιμότητας.

Στόχοι: Η κατανόηση του αντίκτυπου των ανθρώπινων δραστηριοτήτων και στάσεων απέναντι στις φυσικές πηγές ενέργειας. Η κατανόηση των συνεπειών που επιφέρει η εξάντληση των φυσικών πηγών ενέργειας στις σημερινές και μελλοντικές γενιές. Η υιοθέτηση ενεργού ρόλου στην περιβαλλοντική διαχείριση, μέσα από την καλλιέργεια της ευαισθησίας και την εξοικονόμηση των φυσικών πηγών ενέργειας. Ο ρόλος αυτός περιλαμβάνει την υπεύθυνη κατανάλωση, την ελαχιστοποίηση των αποβλήτων, τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και την υποστήριξη βιώσιμων πρακτικών σε τομείς όπως η ενέργεια, οι μετακινήσεις και η παραγωγή τροφίμων.

Προτεινόμενες δραστηριότητες από το ΠΕ3-Α1 για άτομα μεγαλύτερης ηλικίας

1. Ζητήστε από τα άτομα να αναλογιστούν τις δικές τους εμπειρίες σχετικά με τις φυσικές πηγές ενέργειας κατά τη διάρκεια της ζωής τους.
2. Ενθαρρύνετε τα άτομα να προβληματιστούν σχετικά με την πραγματικότητα της εξάντλησης των φυσικών πηγών ενέργειας και τις πιθανές επιπτώσεις αυτής στις μελλοντικές γενιές. Στη συνέχεια, χωρίστε τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες σε μικρές ομάδες, προκειμένου να αναλύσουν μία μελέτη περίπτωσης που επικεντρώνεται σε ένα συγκεκριμένο ζήτημα φυσικών πόρων, όπως είναι η λειψυδρία ή η απώλεια της βιοποικιλότητας.
3. Χρησιμοποιήστε μία οπτικά ελκυστική παρουσίαση, για να παρουσιάσετε παραδείγματα ανθρώπινων δραστηριοτήτων που έχουν σημαντική επίπτωση στις φυσικές πηγές ενέργειας.

Ενότητα 1 – Οικολογικός Γραμματισμός

Σχέδιο Μαθήματος 2 - Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Σκοπός: Διαχείριση μεταβολών και προκλήσεων σε σύνθετες καταστάσεις βιωσιμότητας και λήψη αποφάσεων σχετικά με το μέλλον, ενώπιον της αβεβαιότητας, της ασάφειας και του κινδύνου.

Στόχοι: Η αντίληψη της ανάγκης υιοθέτησης μέτρων προσαρμογής για την αντιμετώπιση των κινδύνων και των επιπτώσεων που επιφέρει η κλιματική αλλαγή. Εφαρμογή πρακτικών προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή σε οικογενειακά και κοινοτικά πλαίσια.

Προτεινόμενες δραστηριότητες από το ΠΕ3-A1 για άτομα μεγαλύτερης ηλικίας

1. Χρησιμοποιήστε μία οπτικά ελκυστική παρουσίαση για να παρουσιάσετε παραδείγματα επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής που επηρεάζουν τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, όπως είναι τα ακραία καιρικά φαινόμενα, οι καύσωνες και η άνοδος της στάθμης της θάλασσας και συζητήστε πιθανά μέτρα προσαρμογής που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν για την αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων και την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεών τους (π.χ., οικιακές παρεμβάσεις, ετοιμότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και κοινοτική εμπλοκή).
2. Χωρίστε τα άτομα σε μικρές ομάδες ή ζεύγη και μοιράστε τους φύλλα σχεδιασμού δράσεων προσαρμογής. Ζητήστε από τις ομάδες να μοιραστούν τις ιδέες τους, προτείνοντας συγκεκριμένες πρακτικές προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, τις οποίες μπορούν να εφαρμόσουν στο πλαίσιο της οικογένειας ή της κοινότητάς τους.

Σχέδιο Μαθήματος 3 - Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Σκοπός: Διαχείριση μεταβολών και προκλήσεων σε σύνθετες καταστάσεις βιωσιμότητας και λήψη αποφάσεων σχετικά με το μέλλον, ενώπιον της αβεβαιότητας, της ασάφειας και του κινδύνου.

Στόχοι: Η αντίληψη της ανάγκης υιοθέτησης στάσεων, συμπεριφορών, πρακτικών και τεχνικών που οδηγούν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Εκτενής συμμετοχή σε δράσεις κοινωνικών φορέων (στο σχολικό και οικογενειακό περιβάλλον), που στόχο έχουν την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των τοπικών ανθρώπινων δραστηριοτήτων.

Προτεινόμενες δραστηριότητες από το ΠΕ3-Α1

1. Μοιράστε σε κάθε άτομο από ένα φύλλο αξιολόγησης του αποτυπώματος άνθρακα ή μία ηλεκτρονική αριθμομηχανή. Βοηθήστε τους συμμετέχοντες/-ουσες να υπολογίσουν το δικό τους αποτύπωμα άνθρακα, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως η ενεργειακή χρήση, οι μεταφορές, η διατροφή και η παραγωγή αποβλήτων. Προτρέψτε τους/τες να προβληματιστούν σχετικά με τα αποτελέσματά τους και να εντοπίσουν τους τομείς στους οποίους μπορούν να κάνουν αλλαγές για να μειώσουν το αποτύπωμά τους σε άνθρακα.
2. Χωρίστε τα άτομα σε μικρές ομάδες και αναθέστε σε κάθε ομάδα ένα συγκεκριμένο κοινωνικό φορέα, όπως σχολείο, οικογένεια ή κοινοτικές οργανώσεις. Ζητήστε από τις ομάδες να μοιραστούν τις ιδέες τους και να προτείνουν συνεργατικές δράσεις των κοινωνικών φορέων που τους έχουν ανατεθεί, με σκοπό το μετριασμό της κλιματικής αλλαγής.

Ενότητα 1 – Οικολογικός Γραμματισμός: Σύνδεση με το ΠΕ3

Δομή ΠΕ3

Θεματικές ΠΕ3

1. Ζώντας βιώσιμα

Σκοπός: Αναστοχασμός πάνω στις προσωπικές αξίες, αναγνώριση και εξήγηση της υποκειμενικότητας και ρευστότητας των αξιών (πολιτισμικός σχετικισμός), ενώ παράλληλα επιδιώκεται η κριτική αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο αυτές συμβαδίζουν με τις αξίες της βιωσιμότητας.

1.A - Διαγενεακή ευθύνη

1.B - Απόβλητα

1.Γ - Πράσινη οικονομία

2. Σύγχρονα προβλήματα του κόσμου

Σκοπός: Διαχείριση μεταβολών και προκλήσεων σε σύνθετες καταστάσεις βιωσιμότητας και λήψη αποφάσεων σχετικά με το μέλλον, ενώπιον της αβεβαιότητας, της ασάφειας και του κινδύνου.

2.A - Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

2.B - Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

3. Ενέργεια: Πόροι, Φτώχεια & Βιωσιμότητα

Σκοπός: Αναγνώριση ατομικών δυνατοτήτων για βιωσιμότητα και ενεργός συμβολή στη βελτίωση των προοπτικών για την κοινότητα και τον πλανήτη.

3.A - Ενεργειακοί πόροι

3.B - Ενεργειακή φτώχεια

3.Γ - Ενεργειακή βιωσιμότητα

3.Δ - Βιώσιμη κινητικότητα

C.H.

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΕ4

1. Οικολογικός Γραμματισμός

2. Απόδοση κατοικίας

3. Ανακαινίσεις
κατοικιών

4. Απόβλητα

5. Βιώσιμη
κινητικότητα

6. Βιώσιμα τρόφιμα

7. Βιοποικιλότητα και
μηδενική ρύπανση

Κατανοώντας των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας

- 1) Τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας προτιμούν τις πρακτικές πληροφορίες από τις επιστημονικές ή θεωρητικές γνώσεις.
- 1) Πληροφορίες που μπορούν να εφαρμόσουν στην καθημερινή τους ζωή.
- 1) Η προσαρμογή του περιεχομένου στις ανάγκες τους ενισχύει την εμπιστοσύνη και την κατανόηση.

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

- Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία είναι μία εμπειριστατωμένη σειρά πολιτικών προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αποσκοπούν στη βιωσιμότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας, μετατρέποντας τις κλιματικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις σε ευκαιρίες και επιδιώκοντας μία περισσότερο κυκλική οικονομία.
- Έναν βασικό πυλώνα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας καταλαμβάνει η αύξηση των κλιματικών φιλοδοξιών της ΕΕ για την περίοδο 2030 - 2050, μέσα από τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και τη μετάβαση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- Συνδυάζοντας τις εκπαιδευτικές προσπάθειες με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας μπορούμε να ενθαρρύνουμε τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας να συμβάλουν σε ένα πιο βιώσιμο μέλλον.

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

ΣΚΟΠΟΣ: Η Ευρώπη στοχεύει να γίνει η πρώτη ήπειρος στον πλανήτη που θα πετύχει μέχρι το 2050 την κλιματική ουδετερότητα, περιορίζοντας τουλάχιστον κατά 55% τις εκπομπές άνθρακα έως το 2030 *(συγκριτικά με τα επίπεδα του 1990)*.

Ανοίγοντας το δρόμο για την επίτευξη αυτού του φιλόδοξου στόχου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεσμεύεται να εκπληρώσει τους ακόλουθους αναλυτικούς στόχους μέχρι το 2030:

- **Μείωση** των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου τουλάχιστον κατά **55%**
- **Αύξηση** της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές πάνω από **32%**
- **Βελτίωση** της ενεργειακής απόδοσης τουλάχιστον κατά **32,5%**

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

Δίχως την ανάληψη δράσης απέναντι στην κλιματική αλλαγή η ΕΕ στη διάρκεια της ζωής των παιδιών μας αναμένεται να βιώσει:

- 400 χιλιάδες θανάτους, εξαιτίας της ατμοσφαιρικής ρύπανσης
- 90 χιλιάδες θανάτους ετησίως, εξαιτίας του καύσωνα
- 40% λιγότερο νερό θα είναι διαθέσιμο στις νότιες περιοχές της ΕΕ
- 2,2 εκατομμύρια άνθρωποι αναμένεται να εκτεθούν σε παράκτιες πλημμύρες ετησίως
- Ετήσια απώλεια 190 δισεκατομμυρίων ευρώ

Βασικές Ορολογίες

- 1) Κλιματική Αλλαγή
- 2) Πράσινη Οικονομία
- 3) Βιώσιμος Τρόπος Ζωής και Διαγενεακή Ευθύνη
- 4) Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
- 5) Μετριασμός της Κλιματικής Αλλαγής

1) Κλιματική Αλλαγή

Η κλιματική αλλαγή αναφέρεται στις μακροπρόθεσμες μεταβολές στη θερμοκρασία, στην ένταση των βροχοπτώσεων και σε άλλες ατμοσφαιρικές συνθήκες, μεταβολές που προκαλούνται κυρίως από ανθρώπινες δραστηριότητες, όπως είναι η καύση ορυκτών καυσίμων και η αποψίλωση των δασών.

Συζήτηση για την κλιματική αλλαγή με άτομα μεγαλύτερης ηλικίας

Όταν συζητάτε για την κλιματική αλλαγή με άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, είναι σημαντικό να προσαρμόσετε τη συζήτηση στα ενδιαφέροντα, τις εμπειρίες και τις ανησυχίες τους. Ακολουθούν ορισμένα βασικά σημεία που θα πρέπει να λάβετε υπόψη σας:

- 1) Ιστορικό Πλαίσιο:** Τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας μπορεί να έχουν γίνει μάρτυρες σημαντικών περιβαλλοντικών αλλαγών κατά τη διάρκεια της ζωής τους. Η επισήμανση των αλλαγών που έχουν παρατηρηθεί στις καιρικές συνθήκες, τις εποχές ή τα φυσικά φαινόμενα μπορεί να αποτελέσει τη βάση για τη συζήτηση του ευρύτερου θέματος της κλιματικής αλλαγής.
- 2) Επιπτώσεις στην Υγεία:** Επισημάνετε τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην υγεία, ιδίως για τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας που μπορεί να είναι πιο ευάλωτα στην ακραία ζέση, την ατμοσφαιρική ρύπανση και τη μετάδοση ασθενειών. Η συζήτηση στρατηγικών προσαρμογής και μετριασμού της κλιματικής αλλαγής μπορεί να βοηθήσει τα άτομα να προστατεύσουν την υγεία και την ευημερία τους.
- 3) Διαγενεακή Εξίσωση:** Πλαισιώστε το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής ως μια ανησυχία που υπερβαίνει όλες τις γενιές. Η συζήτηση για τις επιπτώσεις στις μελλοντικές γενιές και την ηθική επίταξη για ανάληψη δράσης μπορεί να έχει απήχηση στα άτομα που εκτιμούν την οικογένεια και την κοινότητα.

Συζήτηση για την κλιματική αλλαγή με άτομα μεγαλύτερης ηλικίας

Όταν συζητάτε για την κλιματική αλλαγή με άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, είναι σημαντικό να προσαρμόσετε τη συζήτηση στα ενδιαφέροντα, τις εμπειρίες και τις ανησυχίες τους. Ακολουθούν ορισμένα βασικά σημεία που θα πρέπει να λάβετε υπόψη σας:

- 4) Οικονομικές Εκτιμήσεις:** Επισημάνετε τις οικονομικές επιπτώσεις της απραξίας απέναντι στην κλιματική αλλαγή όπως για παράδειγμα τις ζημιές στις υποδομές, τις απώλειες στη γεωργία και τις αυξημένες δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης. Τονίστε τις δυνατότητες των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των βιώσιμων πρακτικών να τονώσουν την οικονομική ανάπτυξη και να δημιουργήσουν ευκαιρίες απασχόλησης.
- 5) Τοπική Συνάφεια:** Συνδέστε το παγκόσμιο ζήτημα της κλιματικής αλλαγής με τις τοπικές επιπτώσεις και λύσεις. Συζητήστε πώς οι αλλαγές στα καιρικά φαινόμενα, στα επίπεδα στάθμης της θάλασσας ή η απώλεια της βιοποικιλότητας μπορεί να επηρεάσουν την κοινότητά τους και ποιες τοπικές πρωτοβουλίες θα μπορούσαν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων.
- 4) Προσωπική Δράση:** Παρακινήστε τα άτομα να αναλάβουν ουσιαστικές δράσεις κατά της ρύπανσης στην καθημερινή τους ζωή. Ενθαρρύνετε την εξοικονόμηση ενέργειας, τη μείωση των αποβλήτων και τη στήριξη πολιτικών που προωθούν τη βιωσιμότητα και την προστασία του περιβάλλοντος.

2) Πράσινη Οικονομία

Η πράσινη οικονομία προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη, λαμβάνοντας οικονομικές αποφάσεις φιλικές προς το περιβάλλον, προωθώντας την καινοτομία και εξασφαλίζοντας θέσεις εργασίας σε κλάδους που ελαχιστοποιούν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Συζήτηση για την πράσινη οικονομία με άτομα μεγαλύτερης ηλικίας

Όταν συζητάτε με άτομα μεγαλύτερης ηλικίας για την πράσινη οικονομία, είναι σημαντικό να τονίζετε πώς η μετάβαση σε βιώσιμες πρακτικές μπορεί να ωφελήσει τόσο τις σημερινές όσο και τις μελλοντικές γενιές. Ακολουθούν ορισμένα βασικά σημεία που θα πρέπει να λάβετε υπόψη σας:

- 1. Οικονομικές Ευκαιρίες:** τονίστε τις δυνατότητες δημιουργίας θέσεων εργασίας και οικονομικής ανάπτυξης σε πράσινες βιομηχανίες που αφορούν στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στην ενεργειακή απόδοση, στη βιώσιμη γεωργία και στη διαχείριση αποβλήτων.
- 2. Εξοικονόμηση Δαπανών:** οι ενεργειακά αποδοτικές συσκευές μπορούν να μειώσουν τους λογαριασμούς κοινής ωφέλειας, ενώ οι επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας παρέχουν σταθερές, χαμηλού κόστους πηγές ενέργειας.
- 3. Προστασία του Περιβάλλοντος:** η σημασία της διατήρησης των φυσικών πόρων, της μείωσης της ρύπανσης και του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής μέσω βιώσιμων πρακτικών.
- 4. Οφέλη για την Υγεία:** επισημάνετε τα οφέλη που έχει για την υγεία ένα καθαρότερο περιβάλλον, όπως η βελτίωση της ποιότητας του αέρα και των υδάτων, η μειωμένη έκθεση σε τοξίνες και η μείωση των ποσοστών ασθενειών του αναπνευστικού συστήματος και άλλων παθήσεων υγείας.
- 5. Ενεργειακή Ανεξαρτησία:** συζητήστε τις δυνατότητες μετάβασης από τα ορυκτά καύσιμα προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας και τη μείωση της εξάρτησης από το εισαγόμενο πετρέλαιο.

Συζήτηση για την πράσινη οικονομία με άτομα μεγαλύτερης ηλικίας

Όταν συζητάτε με άτομα μεγαλύτερης ηλικίας για την πράσινη οικονομία, είναι σημαντικό να τονίζετε πώς η μετάβαση σε βιώσιμες πρακτικές μπορεί να ωφελήσει τόσο τις σημερινές όσο και τις μελλοντικές γενιές. Ακολουθούν ορισμένα βασικά σημεία που θα πρέπει να λάβετε υπόψη σας:

6. Ανθεκτικότητα της Κοινότητας: οι επενδύσεις σε πράσινες υποδομές και βιώσιμες πρακτικές μπορούν να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα της κοινότητας απέναντι στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, όπως τα ακραία καιρικά φαινόμενα, η άνοδος της στάθμης της θάλασσας και οι φυσικές καταστροφές.

7. Τεχνολογική Καινοτομία: αναδείξτε τις εξελίξεις στις τεχνολογίες καθαρής ενέργειας και στις βιώσιμες πρακτικές που οδηγούν στη μετάβαση σε μια πράσινη οικονομία.

8. Κοινωνική Ισότητα: συζητήστε τη σημασία της διασφάλισης ότι τα οφέλη της πράσινης οικονομίας είναι προσβάσιμα σε όλα τα μέλη της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων και των ευάλωτων πληθυσμών.

9. Υποστήριξη Πολιτικής: τονίστε το ρόλο των κυβερνητικών πολιτικών και κινήτρων ως προς τη διευκόλυνση μετάβασης σε μια πράσινη οικονομία, όπως για παράδειγμα οι επιδοτήσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι μηχανισμοί τιμολόγησης του άνθρακα και οι περιβαλλοντικοί κανονισμοί.

10. Ατομική Δράση: προτρέψτε τα άτομα να αναλάβουν δράση σε ατομικό επίπεδο για να υποστηρίξουν την πράσινη οικονομία, είτε μέσω της εξοικονόμησης ενέργειας, της μείωσης των αποβλήτων, των βιώσιμων επιλογών μεταφοράς, είτε μέσω της υποστήριξης πράσινων επιχειρήσεων και προϊόντων. Ενθαρρύνετε τα άτομα να δώσουν το παράδειγμα και να εμπνεύσουν κι άλλα άτομα να συμμετάσχουν στην προσπάθεια για ένα πιο βιώσιμο μέλλον.

3) Βιώσιμος Τρόπος Ζωής και Διαγενεακή Ευθύνη

- Το να ζούμε βιώσιμα σημαίνει να κάνουμε επιλογές που ελαχιστοποιούν το οικολογικό μας αποτύπωμα και προάγουν την ευημερία τόσο των σημερινών όσο και των μελλοντικών γενεών.
- Η διαγενεακή ευθύνη σημαίνει την επίγνωση των επιπτώσεων που έχουν οι πράξεις μας στις μελλοντικές γενιές, τονίζοντας τη σημασία της διατήρησης των πόρων και της προστασίας του περιβάλλοντος προς όφελός τους.

Ελαχιστοποίηση του οικολογικού μας αποτυπώματος

- Μείωση της Ενεργειακής Κατανάλωσης
- Εξοικονόμηση Νερού
- Ελαχιστοποίηση των Αποβλήτων
- Επιλογή Βιώσιμων Μέσων Μεταφοράς
- Βιώσιμη Διατροφή

- Στήριξη προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον
- Διατήρηση των Πόρων
- Στήριξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
- Προστασία Φυσικών Οικοτόπων
- Εκπαίδευση και Υπεράσπιση

4) Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή

- Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή σημαίνει ανάληψη δράσης για την προετοιμασία και την προσαρμογή στις τρέχουσες και προβλεπόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Η κλιματική αλλαγή προκαλεί σε μεγαλύτερη συχνότητα και ένταση ακραία καιρικά φαινόμενα, όπως καύσωνες, ξηρασίες και πλημμύρες. Η προσαρμογή βοηθά τα άτομα και τις κοινότητες να αυξήσουν την ανθεκτικότητά τους απέναντι σε αυτά τα φαινόμενα.
- Τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας μπορούν να διαδραματίσουν ζωτικό ρόλο στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, μέσα από την ανταλλαγή γνώσεων, τη στήριξη των προσπάθειών κοινοτικής ενδυνάμωσης και την υπεράσπιση πολιτικών που έχουν ως βασικό στόχο την προσαρμογή.

Δράσεις για την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής

- **Συλλογή βρόχινου νερού** (π.χ., για το πότισμα του κήπου ή το πλύσιμο του αυτοκινήτου) για την εξοικονόμηση πόσιμου νερού και τη μείωση της πίεσης στα συστήματα αποχέτευσης κατά τη διάρκεια ισχυρών βροχοπτώσεων.
- **Δεντροφύτευση** για τη δημιουργία σκιάς κατά τη διάρκεια καύσωνα.
- **Θερμομόνωση των κατοικιών** για να μειωθεί η ανάγκη για ψύξη το καλοκαίρι (και θέρμανση το χειμώνα).

5) Μετριασμός της Κλιματικής Αλλαγής

- Ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής περιλαμβάνει τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την επιβράδυνση του ρυθμού υπερθέρμανσης του πλανήτη.
- Τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας μπορούν να συμβάλλουν στο μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, μέσα από την υιοθέτηση ενεργειακά αποδοτικών πρακτικών, τον περιορισμό της κατανάλωσης, τη στήριξη προτάσεων που προωθούν τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την υπεράσπιση πολιτικών που προωθούν τη βιωσιμότητα.

Τρόποι με τους οποίους μπορείτε να **μετριάσετε** την **κλιματική αλλαγή**

- Χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
- Ηλεκτροδότηση κατοικίας και μεταφορών
- Εξοικονόμηση ενέργειας
- Εξοικονόμηση νερού

- Αλλαγή στους τρόπους μετακίνησης
- Εξάσκηση κηπουρικής φιλική προς το κλίμα
- Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέσω των διατροφικών επιλογών
- Λιγότερη κατανάλωση

Προσέγγιση...

Μελέτη Περίπτωσης - Πρωτοβουλία για τον Κοινοτικό Κήπο από Άτομα Μεγαλύτερης Ηλικίας

- Επισκόπηση ενός προγράμματος κοινοτικού κήπου, όπου **τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας** ανέλαβαν την πρωτοβουλία για τη δημιουργία ενός βιώσιμου πράσινου χώρου.
- Συζητήστε τα οφέλη των κοινοτικών κήπων για την προώθηση της τοπικής παραγωγής τροφίμων, της βιοποικιλότητας και της κοινωνικής συνοχής.
- Αναδείξτε το **ρόλο των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας** στην οργάνωση και συντήρηση του κήπου, στην ενδυνάμωση των δεσμών μεταξύ των γενεών και στην προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Ομαδική Συζήτηση

- Χωρίστε τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες σε μικρές ομάδες για να συζητήσουν τις τοπικές περιβαλλοντικές προκλήσεις και τις ευκαιρίες για βιωσιμότητα.
- Διευκολύνετε τον «καταιγισμό ιδεών» για έργα που εστιάζουν στη βιωσιμότητα κοινοτήτων.
- Ενθαρρύνετε τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες να μοιραστούν προσωπικές εμπειρίες, ιδέες και ανησυχίες σχετικά με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Εφαρμογή Βιώσιμων Πρακτικών

- Παροχή **πρακτικών συμβουλών** και **πόρων** για την ενσωμάτωση βιώσιμων πρακτικών στην καθημερινή ζωή.
- Ενημέρωση σχετικά με την εξοικονόμηση ενέργειας, τη μείωση των αποβλήτων, τις βιώσιμες μεταφορές και τις φιλικές προς το περιβάλλον καταναλωτικές επιλογές.
- **Ενθαρρύνετε τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας** να αναλάβουν δράση οργανώνοντας εκδηλώσεις καθαρισμού της κοινότητας, δημιουργώντας κοινοτικούς κήπους ή υποστηρίζοντας πράσινες πολιτικές σε τοπικό επίπεδο.

Αναστοχασμός των Προσωπικών Αξιών των Ατόμων Μεγαλύτερης Ηλικίας

- **Ενθαρρύνετε τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας** να αναστοχαστούν πάνω στις προσωπικές τους αξίες και τον τρόπο με τον οποίο αυτές συμβαδίζουν με τις αρχές της βιωσιμότητας.
- Συζητήστε πώς αξίες όπως η υπευθυνότητα και ο σεβασμός της φύσης επηρεάζουν την ατομική συμπεριφορά και τη λήψη αποφάσεων.
- Εξερευνήστε πώς οι αξίες μπορεί να διαφέρουν μεταξύ των ανθρώπων και των πολιτισμών (πολιτισμικός σχετικισμός), τονίζοντας τη σημασία της ενσυναίσθησης και της κατανόησης για την προώθηση της βιωσιμότητας.

Αναφορές

- [European European Commission: The European Green Deal](#)
- [Ecobnb: Ecological Footprint](#)
- [Cilmate Promise, UN: What is climate change mitigation and why is it urgent? and why is it urgent?](#)
- ΤΕΡΝ Gorenjske 2019: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MKRR/DRR/RRP-2021_2027/RRP-Gorenjske-razvojne-regije.pdf

ΕΙΚΟΝΕΣ

- [Εικόνα από "Freepik"](#)

C.H.A.N.G.E.R.S. - 2.0

Επισκεφθείτε τον ιστότοπό μας για
περισσότερο εκπαιδευτικό υλικό και
εργαλεία:

<https://changers2.eu/>

**Co-funded by
the European Union**

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συγγραφέα/ων και δεν αντανακλούν κατ' ανάγκη τις απόψεις και τις γνώμες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες γι' αυτές.
"Αλλαγή της στάσης των νοικοκυριών για ένα μη σπάταλο, πράσινο περιβάλλον και ενεργειακή συνείδηση που απευθύνεται στους/στις ηλικιωμένους/-ες της υπαίθρου"
αριθμός έργου: 2022-1-HU01-KA220-ADU-000089052